

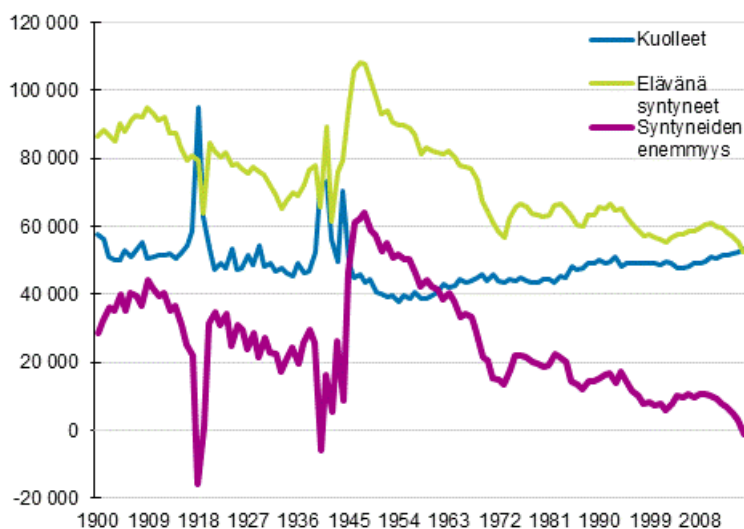
Väestön ennakkotilasto

2016, joulukuu

Syntyneitä vähemmän kuin kuolleita vuonna 2016

Tilastokeskuksen vuoden 2016 ennakkotietojen mukaan syntyneitä oli vähemmän kuin kuolleita ensimmäistä kertaa vuosina 1900–2016, jos poikkeusvuosia 1918 ja 1940 ei oteta lukuun. Syntyneiden määrä on pienentynyt nyt kuutena vuonna peräkkäin. Kun luonnollista väestönkasvua ei vuonna 2016 ollut, väestön määrä kasvoi ulkomailta tulleen muuttovoiton turvin.

Syntyneet, kuolleet ja syntyneiden enemmisyys Suomessa 1900–2016*

*) Vuoden 2016 ennakkotiedot

Vuoden 2016 ennakkotietojen mukaan maamme väkiluku kasvoi 15 285 hengellä ja oli vuoden lopussa 5 502 593. Väestönkasvua oli 270 henkeä vähemmän kuin vuonna 2015.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuonna 2016 syntyi 52 645 lasta, mikä on itsenäisyyden ajan pienin syntyneiden määrä. Lapsia syntyi 2 827 vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2016 kuolleita oli 53 629, mikä on 1 137 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa syntyneitä oli 984 vähemmän kuin kuolleita. Syntyneiden määrä ylitti kuolleiden määrän maakunnista vain Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla.

Ulkomailta muutti joulukuun loppuun mennessä Suomeen 32 276 henkeä ja Suomesta ulkomaille 16 007 henkeä. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 7 588 ja maastamuuttajista 11 221. Maahanmuuttoja oli 3 530 enemmän ja maastamuuttoja 298 vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuton muuttovoitto oli 16 269 henkeä ja 3 828 suurempi kuin vuotta aiemmin.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden alusta joulukuun loppuun mennessä ennakkotietojen mukaan 278 927. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 1 557 muuttoa vuoden 2016 kuntajaon mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2016 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa ja Ahvenanmaalla.

Väkiluku kasvoi määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 18 208 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 3 165 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönlisäys oli suurinta Uudellamaalla, 11,2 promillea ja Ahvenanmaalla 8,1 promillea. Pirkanmaan suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 6,2 promillea. Määrällisesti suurin väestötappio oli Satakunnassa, joka menetti väkiluvustaan 1 412 henkeä. Etelä-Savon väkiluku väheni 1 377 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimman väestötappion koki myös Etelä-Savo, 9,2 promillea.

Kuntien välisestä muutosta ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 13 025 henkeä, ja Pirkanmaa, 2 956 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Ahvenanmaa, 8,2 promillea, sekä Uusimaa, 8,0 promillea.

Määrällisesti suurin muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli Satakunnassa, 516 henkeä. Pohjanmaalla tappio oli 445 henkeä. Muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli suhteellisesti suurin Keski-Pohjanmaalla 2,7 promillea väestöstä.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin tammi-joulukuussa vuoden 2016 aikana 131 607. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa, Päijät-Häme ja Keski-Suomi. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 6 486 henkeä. Suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Uudellamaalla 4,0 promillea, ja Pirkanmaalla, 3,6 promillea väestöstä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa, 1 377 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli puolestaan Kainuussa, 6,2 promillea väestöstä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2016.....	4
Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2010–2015 sekä ennakkotiedot 2016.....	5
Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2016 ja 2015.....	6
Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2016 ja muutos vuoden 2015 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1–4. neljännes.....	7
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–4. neljännes 2016.....	8

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016.....	9
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016.....	9
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016.....	9
Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016.....	10
Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016.....	10
Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2016

Kuukausi / neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahanmuutto	Väestönlisäys	Väkiluku
Yhteensä	52 645	53 629	-984	278 927	32 276	16 007	16 269	15 285	5 502 593
Tammikuu	4 392	5 369	-977	19 964	2 201	1 515	686	-291	5 487 017
Helmikuu	4 083	4 606	-523	17 219	2 022	1 156	866	343	5 487 360
Maaliskuu	4 521	4 738	-217	17 015	2 080	1 046	1 034	817	5 488 177
1. neljännes	12 996	14 713	-1 717	54 198	6 303	3 717	2 586	869	5 488 177
Huhtikuu	4 444	4 337	107	18 620	2 366	1 029	1 337	1 444	5 489 621
Toukokuu	4 602	4 317	285	23 688	2 710	1 035	1 675	1 960	5 491 581
Kesäkuu	4 493	4 100	393	26 812	2 666	1 271	1 395	1 788	5 493 369
2. neljännes	13 539	12 754	785	69 120	7 742	3 335	4 407	5 192	5 493 369
Heinäkuu	4 600	4 107	493	24 314	2 850	1 225	1 625	2 118	5 495 487
Elokuu	4 708	4 186	522	41 653	4 472	2 469	2 003	2 525	5 498 012
Syyskuu	4 597	4 163	434	29 587	3 712	1 870	1 842	2 276	5 500 288
3. neljännes	13 905	12 456	1 449	95 554	11 034	5 564	5 470	6 919	5 500 288
Lokakuu	4 400	4 503	-103	21 102	2 494	1 296	1 198	1 095	5 501 383
Marraskuu	3 972	4 482	-510	18 066	2 521	1 086	1 435	925	5 502 308
Joulukuu	3 833	4 721	-888	20 887	2 182	1 009	1 173	285	5 502 593
4. neljännes	12 205	13 706	-1 501	60 055	7 197	3 391	3 806	2 305	5 502 593

1) Aluejako 1.1.2016

Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2010–2015 sekä ennakkotiedot 2016

Vuosi / muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahtamuutto	Kokonaismuutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
2016* I–V	52 645	53 629	-984	278 927	32 276	16 007	16 269	15 285	24 439	13 562
2015 I–V	55 472	52 492	2 980	280 484	28 746	16 305	12 441	15 555	24 708	13 939
Muutos ³⁾	-2 827	1 137	-3 964	-1 557	3 530	-298	3 828	-270	-269	-377
2015 I	13 471	13 929	-458	55 368	6 088	3 502	2 586	2 128	3 658	3 640
2015 II	13 958	12 814	1 144	69 684	6 474	3 891	2 583	3 727	6 424	3 515
2015 III	14 648	12 206	2 442	94 480	9 529	5 081	4 448	6 890	10 597	3 512
2015 IV	13 395	13 543	-148	60 952	6 655	3 831	2 824	2 676	4 029	3 272
2015 I–IV	55 472	52 492	2 980	280 484	28 746	16 305	12 441	15 555	24 708	13 939
2014 I	13 939	13 113	826	52 247	6 934	3 300	3 634	4 460	3 673	3 556
2014 II	14 560	13 054	1 506	66 255	7 281	3 431	3 850	5 356	6 590	3 380
2014 III	15 344	12 875	2 469	92 448	10 351	5 026	5 325	7 794	10 216	3 490
2014 IV	13 389	13 144	245	57 959	6 941	3 729	3 212	2 873	3 983	3 256
2014 I–IV	57 232	52 186	5 046	268 909	31 507	15 486	16 021	20 483	24 462	13 682
2013 I	14 270	13 827	443	52 900	7 204	3 184	4 020	4 463	3 892	3 427
2013 II	14 720	12 738	1 982	65 811	7 220	2 857	4 363	6 345	6 149	3 576
2013 III	15 406	11 973	3 433	91 330	10 175	4 827	5 348	8 781	10 717	3 515
2013 IV	13 738	12 934	804	56 898	7 342	3 025	4 317	5 007	4 361	3 248
2013 I–IV	58 134	51 472	6 662	266 939	31 941	13 893	18 048	24 596	25 119	13 766
2012 I–IV	59 493	51 707	7 786	275 735	31 278	13 845	17 433	25 407	28 878	13 040
2011 I–IV	59 961	50 585	9 376	276 173	29 481	12 660	16 821	25 991	28 408	13 469
2010 I–IV	60 980	50 887	10 093	265 730	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619

1) Aluejako 1.1.2016

2) Kokonaismuutos sisältää väestönlisäyksen lisäksi väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä 2010–2015.

3) Muutos (I–IV)/2015–(I–IV)/2016

Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2016 ja 2015

Vuosi/ muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahtamuutto	Väestönlisäys	Avioliitot	Avioerot
2016* I	12 996	14 713	-1 717	54 198	6 303	3 717	2 586	869	3 713	3 598
2016* II	13 539	12 754	785	69 120	7 742	3 335	4 407	5 192	6 093	3 425
2016* III	13 905	12 456	1 449	95 554	11 034	5 564	5 470	6 919	10 848	3 443
2016* IV	12 205	13 706	-1 501	60 055	7 197	3 391	3 806	2 305	3 785	3 096
2016* I-IV	52 645	53 629	-984	278 927	32 276	16 007	16 269	15 285	24 439	13 562
2015* I	13 371	13 954	-583	53 568	5 890	3 071	2 819	2 236	3 800	3 671
2015* II	13 833	12 788	1 045	67 729	6 214	3 063	3 151	4 196	6 509	3 539
2015* III	14 702	12 188	2 514	93 883	8 779	5 145	3 634	6 148	10 644	3 557
2015* IV	13 134	13 146	-12	59 332	5 480	3 185	2 295	2 283	3 920	3 203
2015* I-IV	55 040	52 076	2 964	274 512	26 363	14 464	11 899	14 863	24 873	13 970
I 2016* - I 2015*	-375	759	-1 134	630	413	646	-233	-1 367	-87	-73
II 2016* - II 2015*	-294	-34	-260	1 391	1 528	272	1 256	996	-416	-114
III 2016* - III 2015*	-797	268	-1 065	1 671	2 255	419	1 836	771	204	-114
IV 2016* - IV 2015*	-929	560	-1 489	723	1 717	206	1 511	22	-135	-107
I-IV 2016* - I-IV 2015*	-2 395	1 553	-3 948	4 415	5 913	1 543	4 370	422	-434	-408

1) Aluejako 1.1.2016

Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2016 ja muutos vuoden 2015 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1–4. neljännes

Alue/maakunta ¹⁾	Syntyneiden enemmyys		Maakuntien välinen nettomuutto		Nettomaahanmuutto		Kokonaismuutos	
	2016*	Muutos vuotta aiemmasta	2016*	Muutos vuotta aiemmasta	2016*	Muutos vuotta aiemmasta	2016*	Muutos vuotta aiemmasta
KOKO MAA	-984	-3 964	-	-	16 269	3 828	15 285	-270
MANNER-SUOMI	-981	-3 971	-48	-43	16 078	3 706	15 049	-439
Uusimaa	5 183	-704	6 486	537	6 539	1 520	18 208	1 335
Varsinais-Suomi	-627	-587	622	24	1 097	119	1 092	-506
Satakunta	-896	-273	-1 043	-288	527	160	-1 412	-386
Kanta-Häme	-476	-166	-872	-283	454	163	-894	-254
Pirkanmaa	209	-336	1 831	464	1 125	300	3 165	433
Päijät-Häme	-626	-269	34	368	573	309	-19	375
Kymenlaakso	-816	-39	-956	-196	654	269	-1 118	52
Etelä-Karjala	-687	-118	-417	46	343	-49	-761	-152
Etelä-Savo	-1 099	-41	-661	-104	383	16	-1 377	-120
Pohjois-Savo	-719	-113	-142	-128	441	126	-420	-142
Pohjois-Karjala	-627	-140	-491	-214	487	199	-631	-128
Keski-Suomi	-335	-325	4	-73	677	338	346	-74
Etelä-Pohjanmaa	-277	-126	-639	180	198	51	-718	96
Pohjanmaa	196	-82	-999	-360	554	-326	-249	-772
Keski-Pohjanmaa	173	35	-336	-214	150	-29	-13	-213
Pohjois-Pohjanmaa	1 354	-541	-1 377	-301	1 068	346	1 045	-473
Kainuu	-351	33	-462	144	279	91	-534	261
Lappi	-560	-179	-630	355	529	103	-661	229
AHVENANMAA	-3	7	48	43	191	122	236	169

1) Aluejako 1.1.2016

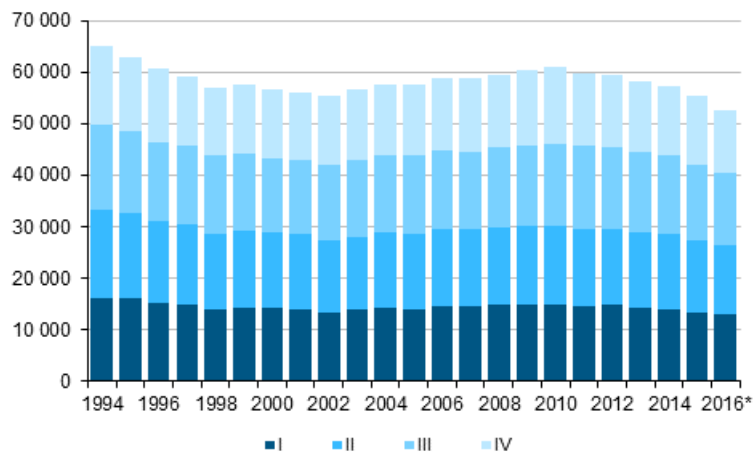
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–4. neljännes 2016

Alue/maakunta 1)	Maahanmuutto			Maastamuutto			Nettomaahanmuutto		
	Yhteensä	EU28-maat	Pohjoismaat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjoismaat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjoismaat
KOKO MAA	32 276	10 731	3 659	16 007	11 138	4 537	16 269	-407	-878
MANNER-SUOMI	31 623	10 177	3 223	15 545	10 704	4 117	16 078	-527	-894
Uusimaa	14 903	5 580	1 437	8 364	5 738	1 952	6 539	-158	-515
Varsinais-Suomi	2 299	806	349	1 202	915	431	1 097	-109	-82
Satakunta	862	283	61	335	262	67	527	21	-6
Kanta-Häme	714	173	45	260	200	44	454	-27	1
Pirkanmaa	2 266	675	190	1 141	752	247	1 125	-77	-57
Päijät-Häme	947	190	75	374	251	85	573	-61	-10
Kymenlaakso	934	174	52	280	169	40	654	5	12
Etelä-Karjala	616	115	31	273	113	32	343	2	-1
Etelä-Savo	545	112	29	162	117	26	383	-5	3
Pohjois-Savo	709	191	54	268	184	48	441	7	6
Pohjois-Karjala	703	155	63	216	154	38	487	1	25
Keski-Suomi	1 103	288	83	426	280	94	677	8	-11
Etelä-Pohjanmaa	390	158	67	192	141	41	198	17	26
Pohjanmaa	1 486	409	254	932	649	525	554	-240	-271
Keski-Pohjanmaa	267	58	35	117	89	71	150	-31	-36
Pohjois-Pohjanmaa	1 651	473	185	583	403	198	1 068	70	-13
Kainuu	345	66	17	66	39	17	279	27	0
Lappi	883	271	196	354	248	161	529	23	35
AHVENANMAA	653	554	436	462	434	420	191	120	16

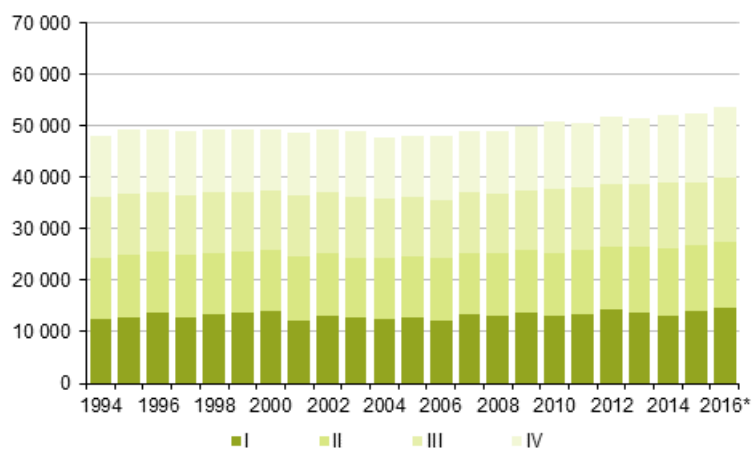
1) Aluejako 1.1.2016

Liitekuviot

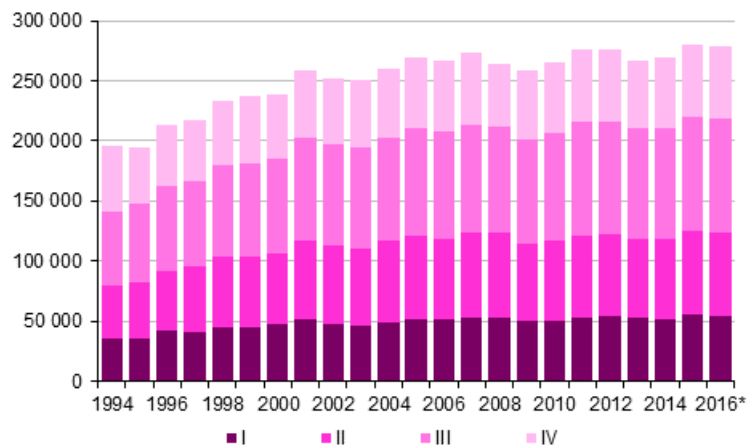
Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016

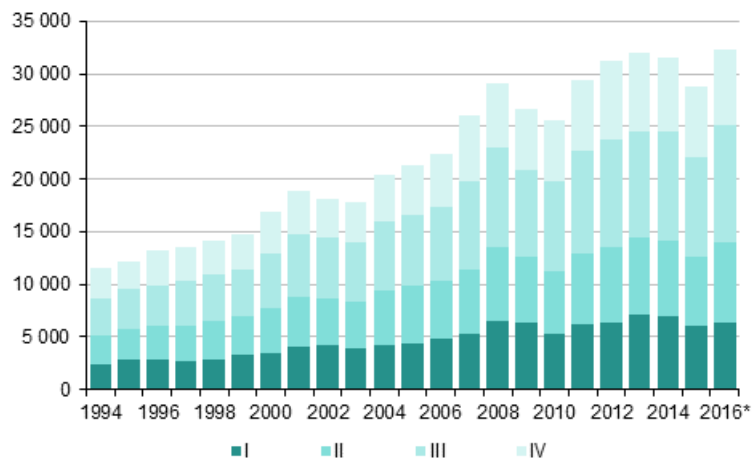
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016

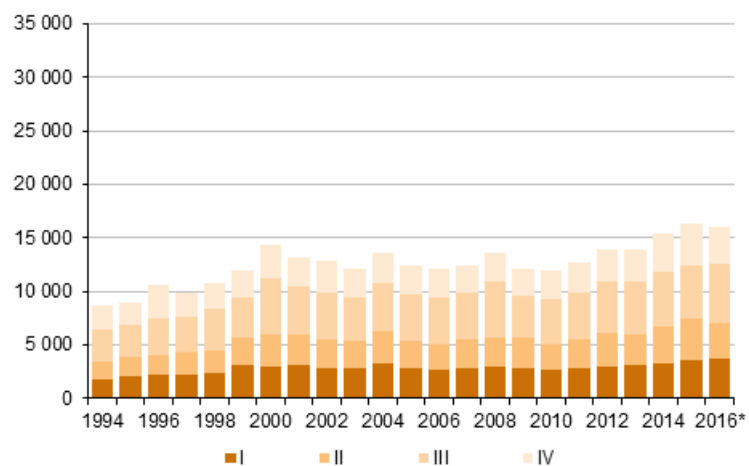
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016

Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016

Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1994–2015 sekä ennakkotieto 2016

Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestötietojärjestelmä on perustettu vuonna 1969, ja sitä ylläpitävät Väestörekisterikeskus ja maistraatit. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Väestötietojärjestelmää päivitetään muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009). Tarkempia säännöksiä tietojen tallentamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksessa väestötietojärjestelmästä (128/2010).

Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle viikoittain väestötietojärjestelmään rekisteröidyt muutokset.

Väestötilaston ennakkotiedot kuvaavat tärkeimpiä väestönmuutosten kokonaismääriä alueittain sekä väestön määrää ajanjakson lopussa. Ajanjakson loputtua odotetaan muutosilmoituksia vielä kaksi viikkoa ennen tilaston tekemistä. Kahta viikkoa kauemmin viipyneet muutosilmoitukset tilastoidaan seuraavassa tilastossa oikeaan tapahtuma-ajankohtaan.

Tilastossa elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väkilukutilastossa. Synnytyssairaalat ilmoittavat tiedot vastasyntyneistä maistraateille.

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään (laki 459/1973). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, kuolintodistuksen laatii oikeuslääkäri. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. THL:n oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja lähettää sen Tilastokeskukseen.

Jos lääkärin antamaa hautauslupaa tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys THL:lle. THL:n on edelleen viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta maistraatille, joka vie tiedon väestötietojärjestelmään (asetus 948/1973).

Kuolleiden tilasto perustuu väestötietojärjestelmään. Suomessa kuolleeksi tilastoidaan henkilöt, jotka kuollessaan asuvat vakinaisesti Suomessa. Kuolintodistusten perusteella tehdään kuolemansyytilasto, joka julkaistaan omana sarjanaan. Väestötilastojen kuolleiden lukumäärä poikkeaa kuolintodistusten perusteella laaditun kuolemansyytilaston luvusta jonkin verran.

Maahanmuuttaneen Suomen kansalaisen on ilmoitettava muutostaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). Maistraatti tallentaa myös sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilöllä on Suomessa kotikuntalainen (201/1994) mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva vakinainen asuinpaikka. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös, jos hänellä esim. on kotikuntalaisia tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen mm. työteon tai opiskelun vuoksi (laki 661/2009). Ennakkotilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi vain, jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maassamuuttajan on viimeistään viikon kuluttua muutosta annettava itsestään ja kanssaan muuttaneista perheenjäsenistä muuttoilmoitus. Muutto ilmoitetaan lomakkeella joko vakinaiseksi tai tilapäiseksi. Muuttoilmoituksen saatuaan maistraatti päättää, onko kyseessä tilapäinen vai vakinainen asuinpaikan muutos. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakinaisiksi muutoiksi 1.6.1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. (lait 661/2009, 201/1994)

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä

vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia ym. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa toisesta Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin. (Kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006)

Kansalaisuudella tarkoitetaan yksilön ja valtion välistä lainsäädännöllistä sidettä, joka määrittää yksilön ja valtion suhdetta sekä niiden keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta toiseen maahan muuttaneelle voidaan myöntää myös uuden kotimaan kansalaisuus. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus (kansalaisuuslaki 359/2003 ja asetus kansalaisuudesta 799/2004). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaisten kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut. Suomen kansalaisuuden saaneiden tilasto perustuu Maahanmuuttoviraston väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin.

Avioliitoilla ja avioeroilla tarkoitetaan Suomessa vakinaisesti asuvien naisten avioliittoja ja -eroja. Avioliittotilasto perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään tallentamiin tietoihin solmituista avioliitoista. Kirkollisista vihkimisistä maistraatit saavat tiedot seurakunnista. Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnettyistä avioeroista.

Kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön parisuhde voidaan rekisteröidä. Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä (laki 950/2001). Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään viemiin tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittämiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa (kotikuntalaki 201/1994), vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Väestö- ja elinolotilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-580-16).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestömuutosaineisto on kokonaisaineisto. Siihen on poimittu väestötietojärjestelmästä kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden väestömuutokset.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Vakituinen asuminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen vaikeaa. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttävät henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,3 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestönmuutostiedoista tuotetaan ennakkotilasto kuukausittain. Tiedot julkaistaan tilastokuukautta seuraavan kuukauden jälkipuoliskolla.

Lopullinen väestörakennetilasto valmistuu vuosittain maaliskuun puolivälin jälkeen ja lopulliset väestönmuutostilastot huhti-toukokuussa. Lopullisten väestönmuutosten ja vuoden lopun ennakkotilaston kokonaismäärien erot näkyvät muutoslajeittain oheisesta taulukosta. Ero on yleensä suhteellisesti suurin nettomaahanmuutossa, mikä johtuu lähinnä lopullisen tilaston ja ennakkotilaston maahanmuuttolukujen erosta. Nettomaahanmuuton lukujen ero kasvattaa myös kokonaisuutoksen suhteellista eroa lopullisen tilaston ja ennakkotilaston lukujen välillä. Vuoden 2014 ennakkoväkiluku oli 2 536 henkeä suurempi kuin lopullinen väkiluku. Suhteellisesti ero oli 0,5 promillea

Väestömuutosten ennakkotilaston ja lopullisen tilaston vertailu 2015

Vuosi- neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto 1)	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos 2)	Avioliitot	Avioerot
Lopulliset tiedot 2015										
I	13 471	13 929	-458	55 368	6 088	3 502	2 586	2 128	3 658	3 640
II	13 958	12 814	1 144	69 684	6 474	3 891	2 583	3 727	6 424	3 515
III	14 648	12 206	2 442	94 480	9 529	5 081	4 448	6 890	10 597	3 512
IV	13 395	13 543	-148	60 952	6 655	3 831	2 824	2 810	4 029	3 272
I-IV	55 472	52 492	2 980	280 484	28 746	16 305	12 441	15 555	24 708	13 939
Ennakkotiedot 2015										
I	13 371	13 954	-583	53 568	5 890	3 071	2 819	2 236	3 800	3 671
II	13 833	12 788	1 045	67 729	6 214	3 063	3 151	4 196	6 509	3 539
III	14 702	12 188	2 514	93 883	8 779	5 145	3 634	6 148	10 644	3 557
IV	13 134	13 146	-12	59 332	5 480	3 185	2 295	2 283	3 920	3 203
I-IV	55 040	52 076	2 964	274 512	26 363	14 464	11 899	14 863	24 873	13 970
Lopulliset tiedot - ennakkotiedot 2015										
I	100	-25	125	1 800	198	431	-233	-108	-142	-31
II	125	26	99	1 955	260	828	-568	-469	-85	-24
III	-54	18	-72	597	750	-64	814	742	-47	-45
IV	261	397	-136	1 620	1 175	646	529	527	109	69
I-IV	432	416	16	5 972	2 383	1 841	542	692	-165	-31

1) Kuntien väliset muutot ovat vuoden 2016 aluejaolla.

2) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastokeskus julkaisee Internet-sivuillaan väestömuutosten ennakkotilaston koko maan tiedot kuukausittain ja alueittaiset tiedot neljännesvuosittain.

Ennakkotilaston väkilukutiedot sekä koko maan tasolla että alueittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla kuukausittain.

Alueittaiset väestömuutosten ennakkotiedot kuukausittain ovat saatavana maksullisessa Väestötilastopalvelussa <http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>.

Ennakkotilaston tietoja toimitetaan myös sähköpostitse <http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/yht.html>.

Lopulliset väestömuutosten perustiedot eri aluejaoilla ovat saatavana Tilastokeskuksen maksuttomasta tilastopalvelusta <http://tilastokeskus.fi/tup/statfin/index.html>. Eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain on maksullisessa Väestötilastopalvelussa (linkki yllä). Väestömuutos- ja väkilukutietoja koko maan tasolla vuodesta 1749 alkaen on saatavana maksullisessa Astika-aikasarjatietokannassa <http://tilastokeskus.fi/tup/astika/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Väestön ennakkotilastossa käytetään tilastovuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Edellisen vuoden lopulliset väestötilastot puolestaan tuotetaan tilastovuotta seuraavan vuoden aluejaolla. Ennakkotilaston tiedot ovat siten alueliitosten osalta suoraan vertailukelpoisia edellisen vuoden lopullisiin lukuihin, eivät edellisen vuoden ennakkolukuihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Väestörekisterikeskus julkistaa kunnittaiset asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotiedoista. Ero johtuu siitä, että Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen

kuun vaihtuessa, kun taas Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua, ennen kuin tuottaa ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

8. Dokumentointi

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen kotisivuilta.

Väestötieteen käsitteisiin voi perehtyä Tilastokeskuksen verkkokoulussa.

Väestön ennakkotilastossa käytetyistä käsitteistä on kerrottu myös tilaston Internet-sivuilla kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Lisätietoja

Miina Keski-Petäjä 029 551 3240

Matti Saari 029 551 3401

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8381 (pdf)